

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel.8 70662008, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekotermija“
el. p. info@ekotermija.lt

Į 2019-02-07 Nr. 2018-07-140/3

Kupiškio rajono savivaldybės administracijai
el. p. savivaldybe@kupiskis.lt

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
el.p. info@nvsc.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
el.p. panevezys.pgtv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos
el.p. centras@kpd.lt

Kopija
Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos
ministerijos
el.p. info@aaa.am.lt

ATRANKOS IŠVADA DĖL AB „SIMEGA“ KATILINĖS KUPIŠKYJE MODERNIZAVIMO PAKEIČIANT SUSIDĖVĖJUSĮ BOKURO KATILĄ TECHNIKOS G.2, KUPIŠKYJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO 2019-03-05 NR. (30.4)-A4- 1617

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

AB „Simega“, Gedimino g. 85, LT-40135 Kupiškis, tel. +370 686 83154, el.p. zenonas.simega@gmail.com.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Ekometrija“, Goštauto g. 40B, LT-03163 Vilnius, tel. +370 650 23669, el.p. mb@ekometrija.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – AB „Simega“ katilinės Kupiškyje modernizavimas pakeičiant susidėvėjusį biokuro katilą Technikos g. 2, Kupiškyje - patenka į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 3.1 punktą:

„3.1 šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas (kai įrenginių vardinė (nominali) šiluminė galia – mažesnė kaip 150 MW, bet didesnė kaip 5 MW)“

ir patenka į 2 priedo 14 punktą:

„14. į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta yra Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje, Technikos g. 2, Kupiškyje. AB „Simega“ veikla vykdoma Kupiškio miesto pietinėje dalyje esančiame 2,5237 ha ploto sklype, pramonės rajone, kurio kad. Nr. 5720-0009-0014. Vykdoma veikla žemės sklype, kurį bendrovė nuomojasi iš Lietuvos Respublikos. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. TS-19 „Dėl Kupiškio miesto bendrojo plano iki 2026 metų patvirtinimo“ patvirtintas Kupiškio miesto bendrasis planas (toliau – Bendrasis planas), kuriame nagrinėjama teritorija pažymėta kaip verslo, gamybos ir pramonės teritorijos. Vadovaujantis Bendruoju planu, nagrinėjamas sklypas šiaurinėje pusėje ribojasi su gyvenamąja teritorija (daugiaaukštės statybos), vakarinėje pusėje – su sodybinio užstatymo teritorija, rytinėje ir pietinėje pusėje su pramoninės ir sandėliavimo paskirties teritorija. Žemės sklypas yra užstatytas pastatais, kurių paskirtys – gamybos, pramonės, sandėliavimo ir kita.

PŪV objekto gretimybės vertinamos nuo katilinės centro. Artimiausias gyvenamas (vienbutis) namas Gedimino g. 67B, Kupiškis nuo PŪV vietos nutolęs 150 m (nuo katilinės sienos iki sklypo ribos nutolęs 80 m) pietvakarių kryptimi. Kitas gyvenamas vienbutis namas Gedimino g. 65, Kupiškis vakarų kryptimi nutolęs 200 m, kiti gyvenamieji daugiabučiai/vienbučiai namai Gedimino g. 73, 75, 77, 79, Kupiškis nutolę 550 m pietų kryptimi. Gyvenamas daugiabutis namas Technikos g. 1, Kupiškis nutolęs šiaurės kryptimi 230 m. Artimiausios ugdymo įstaigos - vaikų lopšelis/darželis „Obelėlė“ nutolusi nuo PŪV vietos 430 m šiaurės kryptimi, Kupiškio Kupos pradinė mokykla nutolusi 930 m šiaurės kryptimi, vaikų lopšelis/darželis „Saulutė“ nutolęs 1050 m šiaurės kryptimi, Kupiškio Povilo Matulionio gimnazija nutolusi 1130 m šiaurės vakarų kryptimi, Kupiškio technologijos ir verslo mokykla nutolusi 1300 m vakarų kryptimi nuo PŪV vietos. Artimiausia gydymo įstaiga – Kupiškio ligoninė - nutolusi nuo PŪV vietos 840 m šiaurės kryptimi. Prekybos ir pramonės veiklos objektai – UAB „Bikuva“ nutolusi 120 m šiaurės kryptimi, UAB „Rivilda“ nutolusi 170 m pietų kryptimi, UAB „Kupiškio grūdai“/AB „Linus agro“ nutolusi 180 m rytų kryptimi, AB „Agrochema plius“ nutolusi 280 m pietų kryptimi nuo PŪV vietos.

Pagal GEOLIS sistemos duomenis PŪV teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose naudingų iškasenų bei geotopų nėra. Pagal Lietuvos geologijos tarnybos požeminio vandens informacinę sistemą POŽVIS, PŪV teritorijoje yra kontroliuojamas požeminis geriamojo vandens gręžinys Nr. 2701, kurį eksploatuoja AB „Simega“. Kitas artimiausias (nuo PŪV teritorijos nutolęs per 1,4 km) geriamojo vandens gręžinys yra Nr. 53, kurį eksploatuoja UAB „Kupiškio vandenys“.

PŪV teritorija nepatenka į saugomų ar „Natura 2000“ teritorijų ribas ir su jomis nesiriboja. Artimiausios saugomos teritorijos yra Lėvens kraštovaizdžio draustinis, nutolęs nuo PŪV vietos apie 3,0 km ir Mirabelio miškas, nutolęs apie 5,5 km. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija – Lėvens upės slėnis (vietovės identifikatorius: LTKUP0005), vakarinėje pusėje nuo PŪV teritorijos nutolusi 1,0 km. Artimiausia rekreacinės paskirties vieta nuo PŪV teritorijos yra Kupiškio marios, nutolusios apie 2,5 km šiaurės kryptimi.

Sklypas, kuriame planuojama ūkinė veikla kraštovaizdžio atžvilgiu yra nereikšmingas. Kupiškio miesto kraštovaizdis priskiriamas miestietiškam (antropogeniniam, urbanizuotam)

kraštovaizdžio tipui. Kupiškio miesto gamtinį karkasą sudaro: regioninė geoekologinė takoskyra (tęsiasi Kupiškio miesto centrinėje ir šiaurinėse dalyse Lėvens ir Kupos upių slėniai). Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į šias miesto karkaso dalis.

PŪV teritorijoje ar gretimybėje nėra registruotų nekilnojamojo kultūros vertybių. Artimiausios nagrinėjamai teritorijai registruotos kultūros vertybės – Lietuvos tautosakininko Jono Balio gimtoji sodyba (kodas 16995), nutolusi nuo PŪV teritorijos šiaurės – rytų kryptimi apie 1.0 km ir Kupiškio žydų senųjų kapinių kompleksas (kodas 38115), kuris nutolęs nuo PŪV teritorijos šiaurės – vakarų kryptimi apie 850 m.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

AB „Simega“ teritorijoje gamybinė veikla vykdoma daug metų, todėl joje yra suformuota ir išvystyta infrastruktūra: centralizuoti vandens tiekimo, buitinių nuotekų, elektros, ryšio tinklai, gerai išvystytos susisiekimo komunikacijos. Nauji inžinerinės infrastruktūros prisijungimai neplanuojami. PŪV bus vykdoma esamame katilinės pastate, todėl nauji statiniai nebus statomi. Naujų įrenginių, nesusijusių su rekonstruojama katiline, įrengiama nebus.

AB „Simega“ vykdoma veikla – šilumos energijos gamyba garo ir vandens šildymo katiluose, kuri termofikacinio vandens pavidalu parduodama AB „Panevėžio energija“. AB „Simega“ viso eksploatuoja dvi katilines: katilinė Nr.1 (Technikos g. 2b, Kupiškis) ir katilinė Nr.2 (Gedimino g. 85, Kupiškis.), kurios gali papildyti viena kitos darbą per sujungtą garotiekį. Per metus abiejose katilinėse pagaminama iki 50 000 MWh šiluminės energijos. Katilinėms Nr. 1 ir Nr. 2 išduotas bendras Taršos leidimas Nr. TL-P.2-1/2014. Šiuo metu vasarą katilinė Nr. 1 nedirba ir šilumos energija garotiekiu tiekama iš katilinės Nr. 2. Šiluminės energijos gamybai naudojamas biokuras. Bendrovė siekia naudoti kuo daugiau atsinaujinančių energijos išteklių bei didinti šilumos gamybos efektyvumą, taip mažindama sunaudojamo kuro kiekį gaminant šilumos energijos vienetą. Tuo tikslu planuojamas katilinės Nr. 1 modernizavimas pakeičiant susidėvėjusį biokuro katilą ir išmontuojant nenaudojamą mazuto katilą. Planuojamos ūkinės veiklos metu esama vykdoma veikla nesikeis, keisis tik katilinėje esančių katilų instaliuota galia.

Katilinėje Nr. 1 į kaminą (taršos šaltinis Nr. 001) sujungti: vandens šildymo katilas KVGM-20 (23,3 MW, kuras – mazutas, nenaudojamas), garo katilas E-25-2,4-380-GM-04 (12 MW, kuras – biokuras), vandens šildymo katilas DEV-16/14 (8 MW, kuras – biokuras). Dūmai per taršos šaltinį Nr. 001 išmetami tik vasarą. Į taršos šaltinį Nr. 001 dūmai patenka praėję esamus kietųjų dalelių valymo ciklonus (baterinis multiciklonas, valymo efektyvumas 85 proc.). Į kaminą (taršos šaltinis Nr. 020) sujungti: garo katilas E-25-2,4-380-GM-04 (12 MW, kuras – biokuras), vandens šildymo katilas DEV-16/14 (8 MW, kuras – biokuras). Dūmai per taršos šaltinį Nr. 020 išmetami tik šildymo sezono metu. Į taršos šaltinį Nr. 020 dūmai patenka praėję esamus kietųjų dalelių valymo ciklonus (baterinis multiciklonas, valymo efektyvumas 85 proc.). 2011 m. katilinėje Nr. 1 siekiant išnaudoti katilų dūmų – dujų kondensacinę šilumą, įrengtas kondensacinis ekonomizeris

PŪV metu nauji 7 MW ir 3 MW vandens šildymo katilai bus statomi demontavus du senus katilus: garo katilą Nr. 1 E-25-2,4-380-GM-04, kuriame deginamas biokuras ir vandens šildymo katilą Nr. 5 KVGM-20, kurio kuras – mazutas (šis katilas šiuo metu neeksploatuojamas). Po naujai įrengtų katilų keisis tik katilinės instaliuota šiluminė galia, kuri sumažės nuo 43,3 MW (E-25-2,4-380-GM-04 (12 MW), DEV-16/14 (8 MW) ir KVGM – 20 (23,3 MW)) iki 18 MW (naujas katilas Nr. 1 (7 MW), naujas katilas Nr. 2 (3 MW) ir DEV-16/14 (8 MW)).

Elektrostatinis filtras bus įdiegiamas už multiciklono, išvalymo efektyvumas bus ne mažesnis kaip 95 proc. prieš kondensacinį ekonomizerį ir atitinka geriausias prieinamas gamybos būdus (GPGB). Susidarę teršalai iš naujai pastatytų katilų bus šalinami pro esamus taršos šaltinius (kaminą) Nr. 001 (vasaros metu) ir Nr. 020 (žiemos metu) veikiant kondensaciniam dūmų ekonomizeriui. Planuojamas naudoti esamas kondensacinis dūmų ekonomizeris, nėra priskiriamas prie valymo įrenginių, tačiau jame vykstantys technologiniai procesai (dūmų drėkinimas ir kondensato susidarymas) leidžia nusodinti dalį (apie 80%) kietųjų dalelių. Planuojama, kad bendras katilinės išmetamų į atmosferą kietųjų dalelių srautas nebus didesnis nei 30 mg/Nm³ sausų dūmų.

Naujuose biokuro katiluose planuojamos naudoti technologijos, kurios sudarys galimybę užtikrinti stabilų visos sistemos darbą bei turės teigiamos įtakos išmetamų teršalų susidarymui ir mažimui. Numatoma ardyninė pakura užtikrins pilnai automatizuotą biokuro transportavimą pakuroje, biokuras tolygiai paskleidžiamas ir pilnai sudega, kuro sudegimo efektyvumas ne mažiau 95 proc. Numatoma įrengti dūmų recirkuliacijos sistema (automatiniu būdu valdomu recirkuliuojančiu dūmų kiekiu) leis sumažinti temperatūrą pakuroje, o tai turės teigiamos įtakos NO_x sumažinimui, kadangi susidarys mažesnis kiekis terminių NO_x teršalų (maždaug iki 5 proc. mažesnės emisijos). Dūmų recirkuliacijos sistemos įdiegimas atitinka geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB) ir taikoma kaip pirminė NO_x mažinimo priemonė, leidžianti sumažinti NO_x dujų susidarymą iki 15 proc. Numatoma katilo pažangi degimo proceso sistema su trimis oro padavimo kanalais (degimo zonomis) leis užtikrinti efektyvesnę kuro cheminį sudegimą, kas turėtų sumažinti CO emisijų koncentracijas, o taip pat turės įtakos ir kitų teršalų sumažinimui, pvz. NO_x (bus žeminama degimo zonos temperatūra, užtikrinama, kad būtų mažesnis oro perteklius ir dėl to bus sudarytos sąlygos formuoti mažesniam terminiam NO_x). Numatomos ir kitos pažangios techninės katilų, pakuros ir dūmų valymo technologijos.

Po PŪV projekto įgyvendinimo katilinė Nr. 1 veiks ištisus metus. Šiuo metu katilinė Nr. 1 vasarą nedirba ir šilumos energija garotiekiu tiekama iš katilinės Nr. 2. Po PŪV projekto įgyvendinimo katilinė Nr. 1 dirbs ištisus metus, todėl katilinėje Nr. 2 sumažės biokuro deginimas ir bus išvengiama šilumos transportavimo nuostolių garotiekyje. Katilinėje Nr. 1 bendras biokuro metinis kiekis padidės apie 721 t/metus, o katilinėje Nr. 2 bendras biokuro vartojimo šilumos gamybai kiekis sumažės apie 2640 t/metus. Bendra kuro ekonomija dėl išvengiamų šilumos transportavimo nuostolių garotiekyje (jungiančiame katilinę Nr.1 su katiline Nr. 2) ir dėl padidėjusio šilumos gamybos efektyvumo turėtų siekti apie 1919 t/metus.

Kuro iškrovimui yra įrengta atvira betoninė aikštelė, iškrautas biokuras pastumiamas po stogine – į sandėlį, kur biokuras apsaugomas nuo kritulių. Maksimalus stoginėje saugomo biokuro kiekis yra 902 t. Atviroje aikštelėje biokuras nėra sandėliuojamas (iškrovus biokurą jis yra perstumiamas po stogine, maksimalus vienu metu esantis nepastumtas biokuro kiekis siekia 50 t) siekiant užtikrinti tinkamas biokuro savybes ir apsaugoti nuo atmosferos kritulių. Projektuojamuose katiluose numatomo deginti biokuro drėgnumas 30-55 proc., t. y. bus deginama nedžiovintos medienos skiedros, žievės, miško kirtimo atliekos, kurios išpylimo iš sunkvežimio metu nedulkės. Kietųjų dalelių užterštumo mažinimui biokuro transportavimo ir krovos metu naudojamos šios prevencinės priemonės:

1. Vidutinis metinis atvežamo biokuro drėgnumas siekia 50 proc. Džiovintos medienos pjuvenos, skiedros, kurių krovos metu gali vykti padidėjęs dulkejimas, planuojamoje katilinėje nebus deginamos (katilo technologija nepritaikyta deginti sausą kurą, todėl džiovintas kuras negalės būti deginamas).

2. Biokuras iš atviros aikštelės yra perstumiamas po stogine, kuri apsaugo nuo kritulių, o taip pat ir vėjo, todėl kietųjų dalelių dėl dulkejimo susidarymas bus labai nežymus.

3. Biokuro aikštelė yra aptverta gelžbetonine 2 m sienele, kas užtikrina, kad biokuras nebūtų pustomas į gretimas teritorijas ir taip jų neužterštų.

4. Biokuras ir pelenai į/iš teritorijos pristatomi uždaru transportu.

5. Biokuro aikštelės teritorijoje esančias dangas užteršus kuru (biokuru), yra atliekami valymo darbai, kad džiūstantis kuras kaip dulakės nebūtų pustomas į gretimas teritorijas.

Po rekonstrukcijos įmonės veiklos pobūdis nesikeis. Planuojama katilinės rekonstrukcija susijusi tik su šilumos energijos gamyba. Ūkinėje veikloje naudojamų žaliavų, cheminių medžiagų ir papildomų medžiagų sunaudojimas bei vienu metu laikomas kiekis po rekonstrukcijos nesikeis. Žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė ir kt. gamtos išteklių (natūralūs gamtos komponentai) veikloje nebus naudojami. Objekto rekonstrukcijos metu vykdant griovimo ir statybos darbus susidariusios statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Atliekos bus rūšiuojamos, tinkamai sandėliuojamos ir perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams.

Dėl PŪV (esamos katilinės modernizavimo), vandens tiekimo būdas nesikeis. Katilinėje vanduo yra naudojamas technologijai (garo katilo, vandens šildymo katilo maitinimui, šilumos tinklų papildymui) ir nedidelis kiekis buičiai. Vanduo katilinės technologijos poreikiams tenkinti naudojamas iš esamo vandens gręžinio, 2017 metais viso technologijai sunaudota – 33303,0 m³. Įgyvendinus projektą, technologijai naudojamo vandens kiekis sumažės, nes katilinėje Nr. 1 nebus vykdoma garo gamyba. Įgyvendinus PŪV, vandens technologinės sąnaudos mažės dėl nebeekspluatuojamo garo katilo – nebus patiriamos sąnaudos nuolatiniams garo katilo prapūtimams, nebus patiriamos garo, o taip pat ir jo kondensato sąnaudos garo tiekimui tarp katilinių Nr.1 ir Nr.2, sumažės katilinės Nr. 1 kitos technologinės sąnaudos (pvz. bus nutraukta esamo garinio dearatoriaus eksploatacija). Bendros gręžinio vandens sąnaudos turėtų sumažėti apie 42 proc. Buičiai vanduo tiekiamas iš vandentiekio pagal sudaryta sutartį su UAB „Kupiškio vandenys“, per mėnesį sunaudojama apie 10 m³ geriamo vandens.

Dėl esamos katilinės modernizavimo buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo būdai nesikeis. Kaip numatyta Taršos leidime, gamybinės nuotekos (kondensatas iš kondensacinio dūmų ekonomizerio, katilų prapūtimo vandenys ir filtrų regeneravimo vandenys) yra apvalomos ekonomizerio plokštelineje nusodintuve, smėlio filtre, neutralizuojamas natrio šarmo tirpalu, valomos naftos produktų gaudyklėje ir patenka į tvenkinuką – aušintuvę, kur ataušinamos iki Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytos temperatūros reikalavimų nuotekoms, išleidžiamoms į gamtinę aplinką. Gamybinės nuotekos yra švarios, jos išleidžiamos į paviršinių nuotekų tinklus, kurie yra sujungti su kanalu, kuriuo paviršinės nuotekos patenka į Kupos upę, iš kurios patenka į Lėvens upę. Prieš išleidžiant gamybines nuotekas į paviršinių nuotekų tinklus, vykdomas išleidžiamų nuotekų monitoringas atliekant skendinčių medžiagų, naftos produktų ir chloridų matavimus 1 kartą į ketvirtį. Įgyvendinus projektą tikėtina, kad išleidžiamų technologinių nuotekų kiekis sumažės, kadangi bus reikalinga paruošti mažiau chemiškai valyto vandens. Įgyvendinus projektą gamybinių nuotekų kiekis iš katilinės Nr. 1 turėtų sumažėti nuo 15588 iki 9585 m³/metus arba 6003 m³/metus (apie 39 proc.). Paviršinės nuotekos nuo teritorijos išleidžiamos į paviršinių nuotekų tinklus, jų kiekis nesikeis. Visos išvalytos, sukontroliuotos ir apskaitytos nuotekos išleidžiamos pagal Taršos leidime Nr. TL-P.2-1/2014 nustatytas sąlygas. Buitinės nuotekos pagal sutartį yra išleidžiamos į UAB „Kupiškio vandenys“ eksploatuojamus centralizuotus nuotekų tinklus.

Šiuo metu katilinėje Nr.1 yra 2 organizuoti oro taršos šaltiniai ir trys neorganizuoti. Esamoje katilinėje pakeitus senus katilą naujais, taršos šaltinių kiekis nesikeis, naujas taršos šaltinis nebus statomas. Planuojamas numatomas sudeginti biokuro kiekis per metus - 14109 t. Šildymo sezono metu (laikotarpis: nuo spalio iki balandžio mėn.) teršalai bus išmetami pro 25 m aukščio kaminą (taršos šaltinis Nr. 020), šildymo sezono metu planuojamas sudeginti biokuro kiekis – 11531 t. Šildymo sezono metu naudojamas kondensacinis dūmų ekonomizeris. Nešildymo sezono metu (laikotarpis: nuo gegužės iki rugsėjo mėn.) planuojamas sudeginti biokuro kiekis – 2578 t, teršalai nešildymo sezono metu išmetami pro 60 metrų aukščio kaminą (taršos šaltinis Nr. 001). Į aplinką išsiskirs šie teršalai: anglies monoksidas (A), azoto oksidai (A), sieros dioksidas (SO₂), kietosios dalelės (A). Bendras išmetamų teršalų kiekis į aplinkos orą iš katilinės Nr. 1 po modernizacijos sumažės nuo 234,570 tonų per metus iki 88,243 tonų per metus (sumažės 146,327 t).

Bendrovė turi sandėlį medienos biokuro (skiedrų) laikymui (taršos šaltinis Nr. 605), planuojama, kad šis sandėlis bus naudojamas visus metus ir jame bus laikomas 14109 t biokuro kiekis. Į aplinkos orą išmetamos kietosios dalelės (C). Numatytos priemonės dulkėtumui mažinti. Įmonėje atliekami suvirinimo darbai (taršos šaltinis Nr. 603), bendrovė mazuto laikymui turi antžemines, cilindrinės, dvisienės talpas - rezervuarus po 10 m³ talpos. Talpos nuo 2007 metų nebenaudojamos ir mazutu nebepildomos. Mazuto, talpose laikymo metu, į aplinkos orą būtų išmetami lakieji organiniai junginiai (taršos šaltinis Nr. 601). Manevruojančio transporto modeliavimui pasirinkta „blogesnis“ scenarijus nei bus realiai, priimta optimaliausias transporto srautas, kad į PŪV nagrinėjamą teritoriją kas valandą atvažiuoja 1 sunkiasvorė ir 1 lengvoji

mašinos. Dėl planuojamos ūkinės veiklos tarša iš neorganizuotų taršos šaltinių bei AB „Simega“ katilinės Nr. 2 nepasikeis.

Poveikis orui (oro kokybei) įvertintas atliekant teršalų sklaidos ir koncentracijos ore matematinį modeliavimą programa ADMS-Urban matematinio modeliu. Modeliuojant cheminių medžiagų (teršalų) sklaidą nuo nagrinėjamos įmonės veiklos foninės taršos vertinimui panaudoti 2 km spinduliu esančių įmonių taršos duomenys bei Santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinės metinės koncentracijos Panevėžio regionui.

Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai įvertinus foninį užterštumą parodė, kad dėl PŪV teršalų didžiausios koncentracijos aplinkos orui reikšmingos įtakos neturi ir bendra įmonės tarša į aplinkos orą neviršys nustatytų ribinių verčių (toliau - RV). Įmonės vykdomos ir planuojamos ūkinės veiklos aplinkos tarša (be foninio užterštumo) CO, SO₂ nesiekia 0,1 RV. NO_x koncentracija gali siekti 0,03 RV valandos periode ir 0,25 RV metų periode. Kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija paros periode siekia 0,20 RV ir metų periode sudaro 0,24 RV, o kietųjų dalelių (KD_{2,5}) – 0,25 RV metų periode. Didžiausios gautų teršalų koncentracijos pažemio sluoksnyje, įvertinus foninį užterštumą įmonės teritorijoje: kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija paros periode siekia 0,982 RV ir metų periode sudaro 0,68 RV, o kietųjų dalelių (KD_{2,5}) – 0,75 RV metų periode. CO ir SO₂ koncentracija nekinta ir nesiekia 0,1 RV, NO_x koncentracija gali siekti 0,12 RV valandos periode ir 0,34 RV metų periode. Skaičiavimai rodo, kad kietųjų dalelių (KD₁₀) ir kietųjų dalelių (KD_{2,5}) taršai lemiamą įtaką turi foninis užterštumas. Kitų teršalų, išsiskiriančių atliekant suvirinimo darbus (mangano junginiai) ir nuo mazuto talpų laikymo – kvėpavimo metu išsiskiriančių LOJ koncentracijos nereikšmingos.

Planuojama ūkinė veikla – katilinės modernizavimas – nėra susijusi su skleidžiamais kvapais, kurie gali turėti neigiamą poveikį gyvenamajai aplinkai. Priešingai, modernizavimo metu bus išmontuojamas nenaudojamas mazutu kūrenamas katilas. Katilinės teritorijoje esantys įrenginiai, kurie skleidė kvapus veiklos metu yra 4 mazuto rezervuarai, tačiau juose laikomo mazuto jau nėra. Ateityje nenumatoma naudoti mazuto. Detalus visų objekte galinčių susidaryti kvapų poveikio žmonių sveikatai vertinimas bus pateiktas Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus šiuo metu rengiamoje poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) ataskaitoje. Šios ataskaitos pagrindu bus nustatoma ir registruojama katilinės sanitarinė apsaugos zona (SAZ).

Įgyvendinus PŪV galima fizikinė tarša – triukšmo susidarymas. Vibracijos, šviesos, šilumos ar jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios (elektromagnetinės) spinduliuotės taršos nenumatoma. Pagrindiniai sukeliančio triukšmo šaltiniai yra biokuro katilinės technologinė įranga, įmonės pastatų išorėje naudojama vėdinimo įranga, lengvasis transportas, sunkiasvoris transportas. Triukšmo sklaida analizuojamoje teritorijoje apskaičiuota naudojant IMMI 2011-1 programą. Apskaičiuoti planuojamos veiklos, įvertinus ir esamą veiklą, triukšmo rodikliai už teritorijos ribų visais paros laikotarpiais neviršija Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo (toliau – HN 33:2011) nustatytų ribinių verčių. Maksimalus ekvivalentinis garso slėgis bus ties šiaurės rytine PŪV žemės sklypo riba ir dienos metu (įvertinus foninį triukšmą) sieks 47,12 dBA (leidžiama 55 dBA), vakare iki 35,89 dBA (leidžiama 50 dBA), naktį iki 33,59 dBA (leidžiama 45 dBA). Ties gyvenamąja aplinka triukšmas bus mažesnis. Ties artimiausiu gyvenamosios paskirties pastatu (Gedimino g. 67B, Kupiškis už 150 m pietvakarių kryptimi) garso slėgis dienos metu (įvertinus foninį triukšmą) sieks 36,38 dBA (leidžiama 55 dBA), vakare iki 35,64 dBA (leidžiama 50 dBA), naktį iki 28,54 dBA (leidžiama 45 dBA). Triukšmo mažinimui planuojamoje katilinėje numatoma įrengti šias geriausias prieinamas gamybos būdus (GPGB) atitinkančias priemones: triukšmingos įrangos izoliavimas triukšmą absorbuojančiomis medžiagomis; dulšintuvų įrengimas įsiurbimo ir išleidimo kanaluose; vibraciją mažinančių priemonių ir lanksčių sujungimų naudojimas. Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas bus pateiktas Nacionalinės visuomenės sveikatos

priežiūros laboratorijos Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus šiuo metu rengiamoje poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSU) ataskaitoje.

Katilinėje, kuriai naudojančioje biokurą, yra tam tikra tikimybė gaisrams įvykti, todėl įmonėje numatytos prevencinės priemonės: kuro padavimo konvejeriai turės sprogimo ventilius ir kanalus; konvejeriuose numatomos specialios vandens užtvaros – drenčeriai; tarpinėse kuro saugyklose bei konvejeriuose bus įrengti ugnies/dūmų detektoriai bei automatinės gesinimo sistemos; nustatyta tvarka yra įrengti privažiavimai gaisriniais automobiliams; bus stebima priimamo kuro kokybė, kad į įrenginius nepatektų per mažo drėgnumo kuras; bus naudojama tik moderni, geriausia gamybos būdą atitinkanti technologinė įranga; bus vykdomi nuolatiniai darbuotojų mokymai, kurių metu darbuotojai supažindinami su katilinėje naudojama įranga, jos veikimo principais, padidintos rizikos zonomis; bus vykdoma naudojamos įrangos techninės būklės nuolatinė priežiūra, užtikrinamas darbų saugos reikalavimų laikymasis.

Detalesnė informacija apie vietą ir numatomą vykdyti planuojamą ūkinę veiklą pateikiama Informacijoje atrankai dėl PAV ir skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklapyje www.gamta.lt ↔Poveikio aplinkai vertinimas (PAV)↔2018 metai. (IV ketv.) Atrankos ir PAV pagal naują PAV įstatymo redakciją (galiojusią nuo 2017-11-01).

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/ nutraukti veiklą.

6.2. Siekiant mažinti išmetamų teršalų kietosiomis dalelėmis kiekį iš biokuro katilų, kartu su naujais katilais numatomas elektrostatinio filtro įrengimas. Elektrostatinis filtras bus įdiegiamas už multiciklono, išvalymo efektyvumas bus ne mažesnis kaip 95 proc. prieš kondensacinį ekonomizerį.

6.3. Kietųjų dalelių užterštumo mažinimui biokuro transportavimo ir krovos metu naudojamos šios prevencinės priemonės - vidutinis metinis atvežamo biokuro drėgnumas siekia 50 proc. (džiovinotos medienos pjuvenos, skiedros, kurių krovos metu gali vykti padidėjęs dulkejimas, planuojamoje katilinėje nebus deginamos); biokuras iš atviros aikštelės yra perstumiamas po stogine (kuri apsaugo nuo kritulių, o taip pat ir vėjo); biokuro aikštelė yra aptverta gelžbetonine 2 m sienele (kad biokuras nebūtų pustomas į gretimas teritorijas ir taip jų neužterštų); biokuras ir pelenai į/iš teritorijos pristatomi uždaru transportu; biokuro aikštelės teritorijoje esančias dangas užteršus kuru (biokuru), yra atliekami valymo darbai (kad džiūstantis kuras kaip dulkės nebūtų pustomas į gretimas teritorijas).

6.4. Naujuose biokuro katiluose planuojamos naudoti technologijos, kurios sudarys galimybę užtikrinti stabilų visos sistemos darbą bei turės teigiamos įtakos išmetamų teršalų susidarymui ir mažimui: planuojama ardyninė pakura užtikrins pilnai automatizuotą biokuro transportavimą pakuroje, biokuras tolygiai paskleidžiamas ir pilnai sudega, kuro sudegimo efektyvumas ne mažiau 95 proc.; numatoma įrengti dūmų recirkuliacijos sistema leis sumažinti temperatūrą pakuroje, o tai turės teigiamos įtakos NOx sumažinimui, kadangi susidarys mažesnis kiekis terminių NOx teršalų (maždaug iki 5 proc. mažesnės emisijos); numatoma katilo pažangi degimo proceso sistema su trimis oro padavimo kanalais (degimo zonomis) leis užtikrinti efektyvesnę kuro cheminį sudegimą, kas turėtų sumažinti CO emisijų koncentracijas, o taip pat turės įtakos ir kitų teršalų sumažinimui.

6.5. Rekonstrukcija bus vykdoma esamame pastate. Triukšmo mažinimui planuojamoje katilinėje numatoma įrengti šias geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB) atitinkančias priemones: triukšmingos įrangos izoliavimas triukšmą absorbuojančiomis medžiagomis; duslintuvų įrengimas įsiurbimo ir išleidimo kanaluose; vibraciją mažinančių priemonių ir lanksčių sujungimų naudojimas.

6.6. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. Įvertinus PŪV vietą ir atstumą iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas. Veikla planuojama veikiančioje įmonėje. Artimiausios saugomos teritorijos yra Lėvens kraštovaizdžio draustinis, nutolęs nuo PŪV vietos apie 3,0 km ir Mirabelio miškas, nutolęs apie 5,5 km. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija – Lėvens upės slėnis, vakarinėje puseje nuo PŪV teritorijos nutolusi 1,0 km. Artimiausia rekreacinės paskirties vieta nuo PŪV teritorijos yra Kupiškio marios, nutolusios apie 2,5 km šiaurės kryptimi. Artimiausios nagrinėjamai teritorijai registruotos kultūros vertybės – Lietuvos tautosakininko Jono Balio gimtoji sodyba, nutolusi nuo PŪV teritorijos šiaurės – rytų kryptimi apie 1.0 km ir Kupiškio žydų senųjų kapinių kompleksas, kuris nutolęs nuo PŪV teritorijos šiaurės – vakarų kryptimi apie 850 m.

7.2. Įdiegus naujus katilus, įmonės tarša į aplinkos orą sumažės nuo 234,570 t/metus iki 88,243 t/metus (sumažės 146,327 t/metus). Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai įvertinus foninį užterštumą parodė, kad dėl PŪV teršalų didžiausios koncentracijos aplinkos orui reikšmingos įtakos neturi ir bendra įmonės tarša į aplinkos orą neviršys nustatytų ribinių verčių (RV). Įmonės vykdomos ir planuojamos ūkinės veiklos aplinkos tarša (be foninio užterštumo) CO, SO₂ nesiekia 0,1 RV. NO_x koncentracija gali siekti 0,03 RV valandos periode ir 0,25 RV metų periode. Kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija paros periode siekia 0,20 RV ir metų periode sudaro 0,24 RV, o kietųjų dalelių (KD_{2,5}) – 0,25 RV metų periode. Didžiausios gautų teršalų koncentracijos pažemio sluoksnyje, įvertinus foninį užterštumą įmonės teritorijoje: kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija paros periode siekia 0,982 RV ir metų periode sudaro 0,68 RV, o kietųjų dalelių (KD_{2,5}) – 0,75 RV metų periode. CO ir SO₂ koncentracija nekinta ir nesiekia 0,1 RV, NO_x koncentracija gali siekti 0,12 RV valandos periode ir 0,34 RV metų periode. Skaičiavimai rodo, kad kietųjų dalelių (KD₁₀) ir kietųjų dalelių (KD_{2,5}) taršai lemiamą įtaką turi foninis užterštumas. Kitų teršalų, išsiskiriančių atliekant suvirinimo darbus (mangano junginiai) ir nuo mazuto talpų laikymo – kvėpavimo metu išsiskiriančių LOJ koncentracijos nereikšmingos.

7.3. Apskaičiavus PŪV bei įvertinus esamą veiklą triukšmo rodikliai už teritorijos ribos visais paros laikotarpiais neviršys HN 33-2011 nustatytų ribinių verčių. Programa IMMI 2011-1 buvo atlikti PŪV ir esamos ūkinės veiklos triukšmo skaičiavimai. Maksimalus ekvivalentinis garso slėgis bus ties šiaurės rytine PŪV žemės sklypo riba ir dienos metu (įvertinus foninį triukšmą) sieks 47,12 dBA (leidžiama 55 dBA), vakare iki 35,89 dBA (leidžiama 50 dBA), naktį iki 33,59 dBA (leidžiama 45 dBA). Ties gyvenamąja aplinka triukšmas bus mažesnis. Ties artimiausiu gyvenamosios paskirties pastatu (Gedimino g. 67B, Kupiškis už 150 m pietvakarių kryptimi) garso slėgis dienos metu (įvertinus foninį triukšmą) sieks 36,38 dBA (leidžiama 55 dBA), vakare iki 35,64 dBA (leidžiama 50 dBA), naktį iki 28,54 dBA (leidžiama 45 dBA).

7.4. PŪV bus vykdoma jau esamoje AB „Simega“ teritorijoje. Planuojamoje teritorijoje yra įrengta visa reikalinga inžinerinė infrastruktūra, todėl neplanuojama naujų statinių statyba, planuojama pasinaudoti visa esama infrastruktūra efektyviai katilinės veiklai užtikrinti.

7.5. Susidarančios atliekos bus rūšiuojamos, tinkamai sandėliuojamos ir perduodamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams.

7.6. Dėl PŪV (esamos katilinės rekonstrukcijos), vandens tiekimo būdas nesikeis, o technologijai naudojamo vandens kiekis sumažės, nes katilinėje Nr. 1 nebus vykdoma garo gamyba. Įgyvendinus PŪV buitinių ir paviršinių nuotekų kiekiai ir tarša, jų tvarkymo būdai nesikeis. Gamybinių nuotekų po PŪV sumažės apie 39 proc., nes sumažės šiluminės energijos gamybai naudojamo vandens kiekis.

7.7. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Panevėžio departamentas pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 1 p., atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2019-02-12 raštu Nr. (5-11 14.3.5E)2-6697 pateikė išvadą, kad planuojamos ūkinės veiklos vertinimas yra neprivalomas.

Pateiktoje Informacijoje atrankai nurodyta, kad AB „Simega“ katilinei Nr. 1, esančioje Technikos g. 2, Kupiškyje ir planuojamai ūkinei veiklai yra atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Šios ataskaitos pagrindu bus nustatoma ir registruojama katilinės sanitarinė apsaugos zona.

7.8. Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 3 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų, numatomų priemonių joms išvengti ar sušvelninti ir padariniams likviduoti, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.9. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 2 p., atsakingas už galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamajam kultūros paveldui, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.10. Kupiškio rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 5 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai, atsižvelgiant į patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius bei galimybes pagal teisės aktų reikalavimus juos keisti ir į pagal įstatymus vykdomo savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

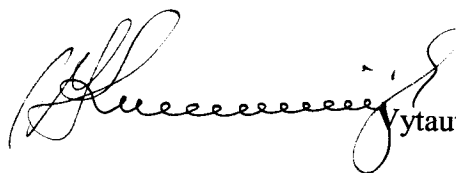
8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir priemones, numatomas reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją AB „Simega“ katilinės Kupiškyje modernizavimas pakeičiant susidėvėjusį biokuro katilą Technikos g. 2, Kupiškyje poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskusti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliotas direktoriaus pavaduotojas

Vytautas Krušinskas